

Weidevogels Midden-Delfland 2021

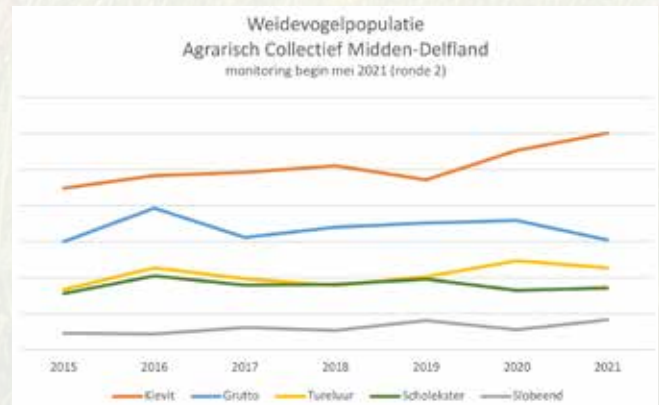

Grutto (Foto Michel Kuijpers)

Weidevogelseizoen 2021

2021 was voor weidevogels en hun kuikens een veel beter jaar dan het droge rampjaar van 2020. Een koud en nat voorjaar blijkt voor kuikens helemaal niet zo problematisch en pakte goed uit. Misschien ook niet zo gek, want steltlopers broeden ook op de toendra en daar is het vaak nog kouder. Door de nattigheid groeide dit jaar het gras niet zo hard. Er was meer voedsel beschikbaar, want insecten komen op vocht af en zijn bij koud weer trager en makkelijker te pakken door de kuikens. Daarnaast zit bij nattigheid het bodemleven hoger en is het bereikbaar. Met slecht weer kunnen buizerd en vos lastig jagen, dus de vogels hebben ook minder last gehad van predatoren. Door de regen en het korte gras werden de meeste percelen pas tegen 1 juni gemaaid. Hierdoor hebben veel vogels rustig en beschut kunnen broeden en de kuikens hebben langer kunnen profiteren van de veiligheid en het voedsel op ongemaaide percelen.

In Midden-Delfland broeden nog ca. 450 paar grutto's. Ze clusteren zich voornamelijk in gebied waar aan intensief weidevogelbeheer wordt gedaan. Er zijn dit jaar iets minder grutto territoria geteld dan in 2020, maar het broedsucces was veel beter. Ook de kievit deed het goed. Deze soort kom je door heel het gebied tegen. Dit jaar vaak met kuikens. Voor de tureluur was het zelfs een zeer goed seizoen. Deze vogels reageren snel op vochtige omstandigheden. Daarnaast heeft deze soort ook het minste last van predatie, omdat de nesten heel goed verstopt worden. Dit jaar kregen bijna alle broedparen een deel van hun jongen groot. Qua verspreiding zit de tureluur tussen de kievit en de grutto in, niet zo breed als de kievit, maar je ziet ze op meer plekken dan grutto's.

In tegenstelling tot vorig jaar werden er in 2021 helaas bijna geen zomertalingen gezien. Maar dit heeft waarschijnlijk te maken met de overwintering en de jacht op deze eenden in andere landen. De patrijs lijkt een comeback te maken. De soort was bijna opgegeven voor Midden-Delfland, maar is dit voorjaar weer gezien in de Dijkpolder waar ze 8 jongen hebben groot gebracht. Ook in de Commandeurspolder, Polder Schieveen en de Zouteveen doken weer exemplaren op. Tot slot bleek de nieuwe Gruttoplas in het Kraaiennest dit 1e voorjaar na realisatie, direct een succes. Naast veel grutto's trok de plas ook 23 paar kluten. Gemiddeld hebben de kluten 2,5 kuiken groot gebracht, dat is een ongekend hoog broedsucces voor kluten en mag zeker genoemd worden.

In samenwerking met het Agrarisch Collectief, dat o.a. financiering bij de provincie Zuid-Holland heeft aangevraagd, zijn in 2021 diverse projecten opgestart en uitgevoerd waarover u op deze pagina's meer leest.

Nieuwe plasdras-pompen

Het Collectief heeft in 2021 wederom een aantal zonnepompen aangeschaft om plasdrassituaties te creëren. Plasdras is het onder water zetten van (delen) van het grasland, meestal door greppels enkele meters te laten overstromen. De positieve ervaringen van de afgelopen jaren, waarin steeds meer plasdras is gerealiseerd en de aantrekkingskracht op vogels duidelijk zichtbaar was, overtuigen ons van de effectiviteit van de maatregel. Door lokaal te vernatten waar het nu nog (te) droog is, wordt er gestuurd op het voedselaanbod voor zowel ouderdieren als kuikens. Door vernatting blijft het bodemleven namelijk meer aan het oppervlak en wordt het groeiproces van gras vertraagd. Hierdoor ontstaan een meer kruidenrijke vegetatie waar kuikens goed door heen kunnen lopen en voedsel in kunnen vinden. Met het Agrarisch Collectief kan een contract worden afgesloten voor deze maatregel. Bovenop de interessante vergoeding vanuit het ANLb, die afhankelijk van de periode varieert, ontvangt u een extra premie.

Heeft u interesse in het plaatsen van een plasdras-pomp of heeft u vragen? Neem dan contact op met John Kleijweg (06-53774348).

Patrijs (Foto Renata de Wit)

Weide- en akkervogels in de Dijkpolder

In 2020 en 2021 is een aantal hectares grasland in de Dijkpolder (Maasland) weidevogelvriendelijk ingericht voor met name de grutto en patrijs. Met verschillende maatregelen is gewerkt aan een goed leefgebied voor de vogels en verhoging van de biodiversiteit. Voor de weidevogels zijn extra natte plekken in het land gemaakt en staat het waterpeil in de sloten in het voorjaar hoger. Slootkanten zijn weidevogelvriendelijk ingericht en voor de patrijs zijn zogenaamde keverbanken aangelegd. Dit is een verhoogde strook waar kruiden en polvormige grassen zijn ingezaaid. Hierin vinden patrijzen en hun kuikens voedsel en beschutting. Achter in het gebied is een akker aangelegd waar oude graansoorten worden verbouwd. De zaden hiervan zijn voedsel voor verschillende akkervogels. In de zomer wordt het graan met historische landbouwmachines geoogst. Deze zomer hebben veel toeschouwers dit spektakel aanschouwd. Er komt veel positieve respons van buurtbewoners, die het een prachtig project vinden. Zo bedienen we niet alleen de vogels en de biodiversiteit, die er in 2021 volop van hebben geprofiteerd, maar versterkt het ook de relatie tussen stad en land.

Kievit kuiken (Foto Renata de Wit)

Plasdras-pomp klaar voor het seizoen (Foto Bas Blok)

Weidevogelpakketten

Wanneer agrariërs zich in willen zetten voor weidevogels, kunnen zij hiervoor bij het Agrarisch Collectief 'ANLb-pakketten' afsluiten.

De voor weidevogels belangrijke pakketten zijn:

- Een uitgestelde maaidatum tot 1, 8 of 15 juni om het maaien af te stemmen op het vertrek van de kuikens van de grutto en tureluur en het uitkomen van de nesten van eendensoorten.
- Kruidenrijk grasland is een vergelijkbaar pakket, maar kent ook een beperking in bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Ook moeten er bepaalde kruidensoorten op het perceel voorkomen.
- Voorbeweiding van april tot 8 of 15 mei, gevolgd door een rustperiode van 6 weken is een pakket dat zorgt voor geschikt foerageergebied voor de kuikens en voor eventuele nalegels. De graslengte is hier veel geschikter voor de vogels dan het overige grasland, dat in mei/juni al te lang is of juist afgemaaid is.
- Het pakket extensieve beweiding zorgt voor goed foerageergebied voor vogels. Gezien de lage veedichtheid (extensief) is het erg geschikt voor nesten en kuikens van weidevogels.
- Plasdras is het onder water zetten van delen van het grasland, meestal door de greppels enkele meters te laten overstromen. Hierdoor ontstaat een uitstekende voedselsituatie voor zowel volwassen als jonge weidevogels en eenden.

Robuust in actie (Foto Sietse Rodenburg)

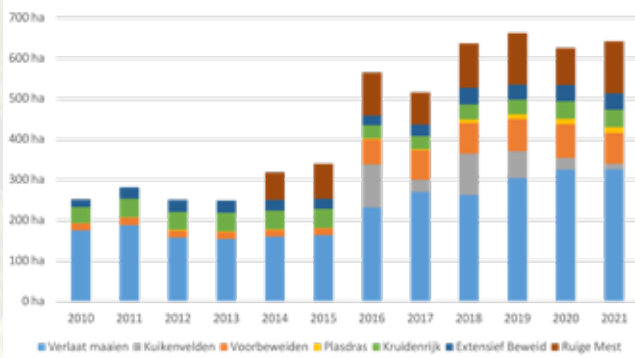
Kruidenrijk doorzaaien met de Robuust

Een vruchtbare bodem is misschien wel het meest waardevolle bezit van het boerenbedrijf en de basis van ons voedsel. Om de bodemkwaliteit en het bodemleven te behouden, is een goede manier van bewerken van belang. Zo ook bij het inzaaien van kruidenrijk grasland. Omdat kruidenrijke graslanden o.a. goed zijn voor de diergezondheid en biodiversiteit en het een stabielere productie levert bij de klimaatverandering, neemt de belangstelling hiervoor toe. Het succes van een kruidenrijk perceel begint al bij een goed proces van zaaien, waarvoor verschillende technieken zijn ontwikkeld.

De uitdaging is om op een simpele manier met weinig vermogen de kruiden op de juiste plek te krijgen voor een succesvolle kieming. De in Midden-Delfland ontwikkelde machine Robuust, mede-gefinancierd door de provincie Zuid-Holland, combineert de verschillende bestaande technieken om succesvoller kruiden door te zaaien. Een molpoot doorbreekt de storende laag en verbetert hiermee de bodemstructuur en zorgt ervoor dat de zaden direct in het grasland worden geplant, waardoor de kruiden dieper wortelen en zich beter kunnen vestigen. Hierbij wordt er zo min mogelijk schade toegebracht aan de bodemstructuur en het bodemleven. De initiatiefnemers Roel van Buuren en Sietse Rodenburg hebben een prototype gebouwd die nu volop wordt getest, gemonitord en doorontwikkeld.

Heeft u belangstelling of wilt u meer informatie over deze innovatieve machine, neem dan contact op met Sietse (06-15448810).

Ontwikkeling Mozaiekpakketten

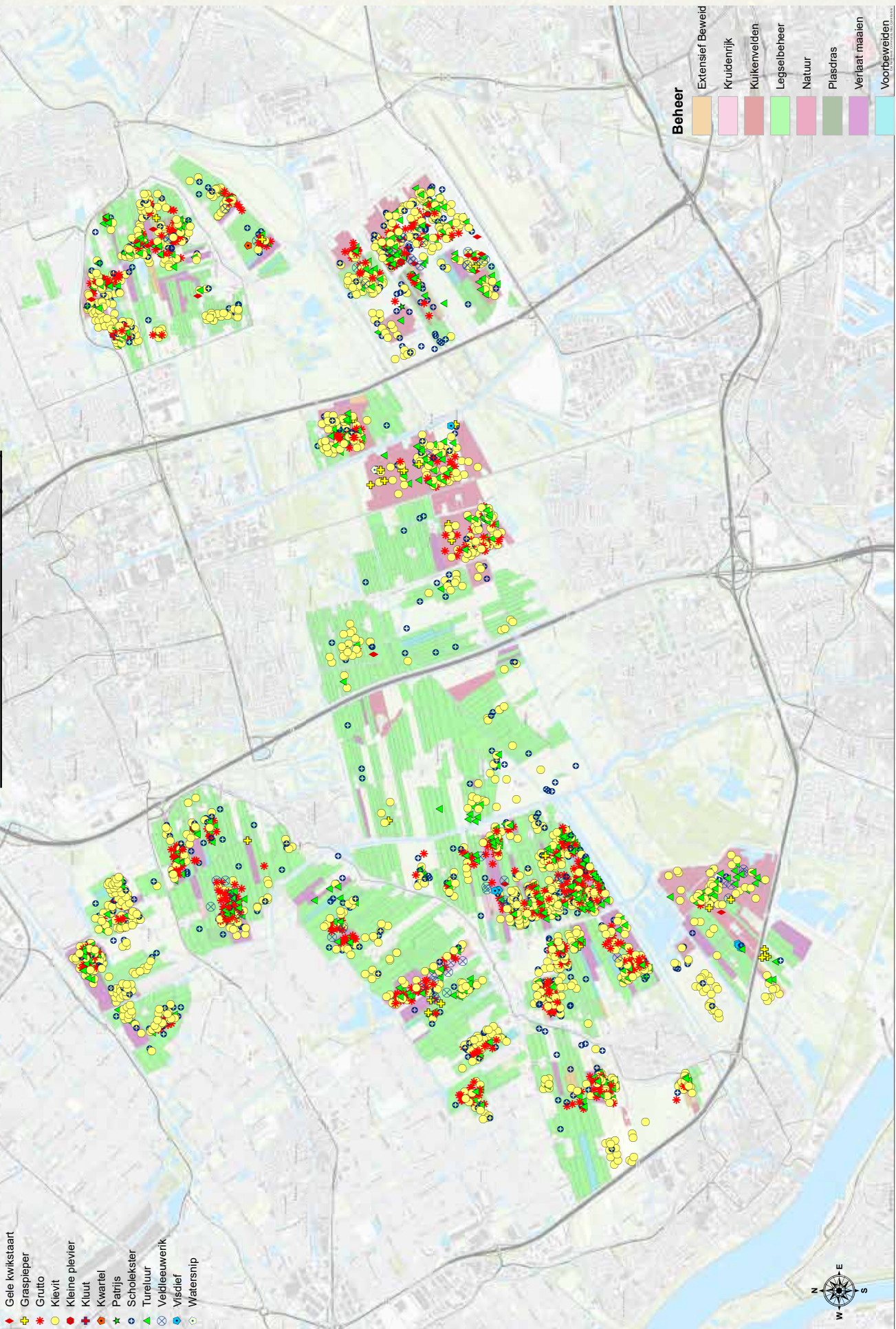
Hooibouw na het weidevogelseizoen (Foto Bas Blok)

ZH24_ANLb2021 weidevogels

SOORTEN

- Gele kwikstaart
- Graspieper
- Grutto
- Kievit
- Kleine plevier
- Kluut
- Kwartel
- Patrijs
- Scholekster
- Tureluur
- Veldleeuwenik
- Visdief
- Watersnip

ANLb Midden-Delfland Telresultaat ronde 2 en 3 (1mei/1juni)

Beheer

- Extensief Beweid
- Kruidenrijk
- Kuikenvelden
- Legselbeheer
- Natuur
- Plasdras
- Verlaat maaien
- Voorbeweiden

Onderzoek en rapportage:

Vogelwerkgroep Midden-Delfland

www.facebook.com/vogelsmiddendelfland

In opdracht van:

Agrarisch Collectief Midden-Delfland

www.vockestaert.nl/agrarisch-collectief-midden-delfland

